

LIBERTATEA

Abonamentul:

„Libertatea” cu adresele sale „Foarte interesantă”,
 „Foaie de glorie „Botanica” și broșurile „Spicuri Economice”,
 pe un an 10 cor., pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economiști
 până 6 cor., la anul „Lib.” cu „Foaia Int.” și „Economia”
 10 cor., pe an. Pentru America 3 dolari. — România 40 Lei.

Foarte interesantă politic.

Apare LUNIA ȘI JOIA

Inserțiunile:

1 pag. 30 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. —
 Inserate ce se dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă
 inserțiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.
 — Manuscriptele nu se dau înapoi. —

Săptămîna sfortărilor celor mari!

Lupte grozave s'au încins la Varșovia între Germani și Ruși.

Lupte tot așa de crîncene în Galiția la Przemysl, între armatele austro-ungare și Ruși.

Lupte pe capete în Belgia, pentru tărîmul mării.

Îmbrățișeri crîncene pe tot frontul în Franța.

Francezii au respins armistițiul îmbiat de Germani la Toul pentru îngroparea morților și culegerea răniților.

O corabie germană de războiu a scufundat 15 vase engleze de negoț în Atlantica.

Dare de războiu va pune guvernul pe cei cu venite peste 20.000 coroane.

Lupta cu Rușii.

Lupta dela Varșovia

O luptă de foarte mare însemnătate dar nu capul din urmă al istoriei acestui războiu uriaș

În jurul acestui războiu, gazetele au făcut foarte mari greșeli. De cîte ori s'a dat o luptă mai mare, ele vesteau: colo și colo se pregătește o luptă hotărîtoare!, colo-colo s'a dat o luptă „hotărîtoare”!; și după zeci de lupte de acestea „hotărîtoare”, soarta războiului a

rămas totuși nehotărîtă până în ziua de azi!

Cînd cu luptele dela Lemberg, într'o vreme le vesteam noi, dup'aceea Rușii, că au fost hotărîtoare. Cuprinderea unei părți a Galiției, jumătatea ei de răsărit și a Bucovinei, erau arătate lumii de ziarele rusești și franceze, ca fapte „hotărîtoare” pentru viitorul războiului, — cînd colo iaca nu fî tot lucrul deloc hotărîtor! Azi Bucovina e cu totul deșertată de Ruși, ei s'au retras în sus spre Polonia rusească, spre Varșovia, și din Galiția încă au deșertat cam jumătate din cît cuprinsă într'o vreme!

De ce? Pentru că frontul, linia de bătae, în acest războiu, fiind grozav de mare, biruințele în cîte un punct ori-care ar fi el încă nu înseamnă biruința cea mare, cîtă vreme în alte zeci de puncte lupta nici nu s'a încins.

Pentru aceea, cu drept cuvînt, bunii cunoscători ai războiului spun cu multă liniște sufletească, fără teamă că întîmplările îi vor desminți, că acest războiu va fi lung, și se va sfîrși numai atunci, cînd o parte oarecare nu va fi dat o luptă hotărîtoare în un punct al acestei linii, ci în zece-douăzeci de puncte una după alta,

și va fi împins napoi, apoi va fi scos de tot din luptă, întreaga, ori aproape întreaga linie inamică, care, spămîntată, se retrage și se recunoaște bătută!

De pildă la hotarele Franței Germania are șapte armate, fiecare armată de trei patru corpuri de armată.

Francezii au, în fața Germanilor, tot cam pe-atîta!

Acum să zicem că două din armatele germane se aflau într'o zi în așezări așa de nepriincioase, că ar fi silite a se retrage în fața puterii inimice care ar fi mult mai tare, — înseamnă asta că aci s'a dat o luptă hotărîtoare?

Nu! Căci celelalte cinci armate se poate să aibă ca mână ele biruințe asupra liniilor contrare!

Același lucru stă și despre lupta cea mare ce se dă acum în Polonia-Rusească sub Varșovia, și în Galiția. Aci se dau lupte grele, ce-i drept, lupte cari vor trage mult în înaintarea spre biruința cea mare, de pe urmă, — dar lupte de tot hotărâtoare, nu vor fi nici chiar acestea.

Iaca acum știrile ce ne vin despre aceste lupte contra Rușilor:

Viena, 22 Oct. — La Varșovia se luptă peste 3 milioane de soldați pe partea austroungară și germană și alte vre-o 3 milioane pe cealaltă parte. Se dau zilnic lupte foarte sîngeroase! Rușii își apără cu înverșunare cetatea și împrejurimile ei, — dar armatele germane, aliate cu ale noastre austroungare, le atacă cu putere mare!

Armatele germane au reușit a avea izbînzi prețioase în mai multe puncte, totuși lupta va mai dura zile întregi până se va hotări.

Oștile germane sunt în-suflețite de faima generalului Hindenburg, cel cu renumite biruințe asupra Rușilor sus în Prusia orientală, și, conduse de el, fac mari stricăciuni în armatele rusești. De aceea pe partea germană sunt cele mai bune nădejdi, că biruința va fi, la urma urmelor, a lor.

In jur de Stary-Sambor.

Viena, 23 Oct. — Majorul Höfer (capul cancelariei de dat știrile de pe cîmpul de războiu) vestea ieri, că Rușii apără încă cu îndîrjire locurile din preajma Stary-Samborului, — cu toate acestea oștile noastre înaintează pas de pas, împingîndu-i pe Ruși înapoi. Raportul oficios spune despre aceste lupte următoarele:

Budapesta, 23 Oct. — În vreme ce ieri, în luptele ce au curs din jos de Przemysl (în Galiția) mai ales contra punctelor de razim ale inamicului (ale Rușilor), au luat cuvîntul tunurile noastre grele, — în același timp în partea de jos a râului San, s'au încins lupte aprinse, în

firul cărora am lăsat pe inamic să treacă prin mai multe locuri pe țarmul de apus al râului, ca aci să-l putem ataca și bate. (Căci se vede că a trece peste rîu la inamic, era lucru greu și cu primejdie) Trupele rusești cari au trecut peste rîu, au fost peste tot locul respinse pînă la rîu. Lîngă Zarzece am prins mai mult ca o miie de Ruși.

— Alte anumite părți ale oștilor noastre, s'au ivit deodată sub Iwango rod (cetate rusească din jos de Varșovia). Acolo ele au bătut două divizii inimice, prinzînd 3600 de Ruși, luîndu-le un steag și 15 mașini de pușcat. Printre cei prinși sunt și 25 de ofițeri ruși.

Luptă mare la Przemysl.

Viena, 25 Oct. — Spre miază-noapte dela Przemysl (în Galiția), spre miază-zi și spre miazăzi-răsărit, curge lupta cu neschimbată înverșunare pe un front foarte mare, în contra pozițiilor (așezărilor) întărite ale Rușilor. Starea noastră (a armatelor austroungare) e priincioasă.

Asta despre luptele date de armata austroungară cu Rușii în Galiția și în Polonia rusească între hotar și Iwango rod. Iar despre luptele armatelor germane cu Rușii în preajma Varșoviei, sub conducerea generalului Hindenburg, și în Prusia răsăriteană, se vestește că aceea ține cu înverșunare!

Berlin, 23 Oct. — Spre răsărit de Augustow (din jos de Suwalki, pe hotar rusesc), am respins atacurile rusești. Am luat mai multe mașini de pușcat.

Încercare rusească de a nimici un comandant al nostru.

Budapesta, 23 Oct. — »Magy. Táv. Iroda« vestește că i s'au împărțit dela Cancelaria știrilor de pe cîmpul de războiu următoarele:

Spre zugrăvirea apucăturilor de cari se folosește Rusia în lupta sa, ne slujește știrea, venită din izvor cu totul de crezut, care spune, că Rușii au pus un premiu

de 80.000 de ruble (aproape 200.000 coroane), pe capul unuia din comandantii nostri, de va fi prins ori omorît.

Așa e a se înțelege că contra celui comandant s'a încercat de curînd un atentat (încercare de omor), dar n'au izbutit!

Retragerea Rușilor din Bucovina.

Se știe că după-ce Rușii au înaintat pînă au cuprins Lembergul și au trecut din el încoace, — armatele noastre austroungare s'au retras și din Bucovina, — care cade din jos de Galiția, la colțul cel mai despre Răsărit al Austriei.

Rușii se așezară și prin orașele Bucovinei, pînă din jos de Sirete, schimbînd și conducerea orașelor. În Cernăuți de pildă, după retragerea primarului german de pînă atunci, Rușii au pus primar pe un Român, pe Dr. Bocancea, — care a și condus orașul pînă zilele astea, avînd ca un fel de inspector peste sine, pe doi oameni de încredere ai Rușilor, pe frații Gerovski.

Săptămîna trecută s'a petrecut o mare schimbare în stăpînirea Bucovinei: Anume armate austroungare și germane, venite pentru izgonirea Rușilor din Carpați, — înaintînd prin pasurile ce trec în Bucovina, au mers asupra orașelor ce erau încă sub stăpînire rusească și Rușii aflînd de venirea armatelor austroungare și germane, au părăsit de grab acele orașe, deșertînd Bucovina întregă, — care acum a ajuns astfel de nou sub vechea sa stăpînire austriacă. Și guvernatorul ei Meran, — care stase refugiat în Cluj, — s'a întors la postul seu și primarul Cernăuților și alți deregători.

Fostul primar sub Ruși, Dr. Bocancea, s'a retras din oraș și din țară, cu fostul guvernator rusesc. Ei au trecut, pe la Noua-Suliță, în Rusia.

Asupra însemnătății deșertării Bucovinei de către Ruși, ziarul unguresc »Az Est« din Pesta primește următoarele împărțări și amănunte:

Dornavatra, 23 Oct. — După știri sosite ieri seara aici, Rușii s'au retras din Cernăuți în cea mai bună ordine. Trebuie scos la iveală, că toate edificiile publice (casele cance-

lariilor și deregătoriilor de tot felul) sînt neatînse, nestricate, și nici caselor private nu li s'a făcut vre-o pustiire.

Rușii ieșind din Cernăuți, au trecut Prutul și s'au retras spre comunele Mahala și Boian.

Deregătoriile acum întru aceea se trudesesc, ca să facă iară legătura telegrafică între Cernăuți și stațiunea română de graniță, (dela granița României), — și în scopul acesta au cerut trupe tehnice (cari lucrează la telegraf și telegon).

Din comunele dela Miază-noapte de Cernăuți, Rușii se vede că s'au retras, și din acelea oameni vin azi fără nici o pedecă la Cernăuți.

Viena, 20 Oct. — După ce cei mai mulți refugiați (fugiți pentru a se mîntui) din Galiția de apus, s'au întors la ale lor, — acum a sosit dela Meran, guvernatorul Bucovinei, chemare cătră toți locuitorii Cernăuțului, să se întoarcă la vetrele lor. Reîntoarcerea aceluia s'a și început. Oficiile vechi și-au început iară lucrarea lor în Cernăuți.

Lupta în Belgia.

Lupte crîncene

la țarmii Mării de Nord.

După-ce Englezii și Belgienii au părăsit orașul Anwers — vîzînd că Germanii au spart brîul de cetăți din jurul lui. — ei și-au scos armatele în cîmpul deschis, să dea a colo lupte cu armatele germane, nu cu tunurile lor cele grele ce sparg ori-ce zid.

Scopul armatelor engleze și belgiene ieșite din cetatea Anwers, a fost, a se împreuna cu armatele franceze, de aceea ei au luat'o pe lîngă mare în jos spre Franța.

Germanii, firește, s'au pus să-i împedecă întru asta și așa s'au încăerat la luptă aci în cîmp deschis, pe țarmul Mării de Nord, dela Ostende (Ostenda, oraș belgian la mare, între Anwers și hotarul francez), și peste Nieupport, Jpern spre Lille (oraș francez la hotarul spre Belgia).

De peste nouă zile e azi, Luni, decînd să bat mereu pe acest front nou, fără a se putea dovedi unii pe alții! Căci au venit și Francezii aci

în ajutorul armatelor refugiate. Despre aceste lupte ziarul „Az Est“ scrie:

»Armatele franceze și engleze, după-ce armatele Belgiene risipite abia mai numără, fac aci o împotrivire foarte puternică, întru a împedeca străbaterea pe pământ francez, a armatelor germane venind dinspre Nord spre miază-zi.

Între Ostende și Nieuport se găsește o mare flotă (armata de corăbii) engleză, care cu baterea tunurilor de pe corăbii, apără așezările de luptă ale aliaților (englezi și francezi), așezări pe care le întărește, îngreunându-le pentru Germani, și multele canale și râurile răvărsate pe urma ploilor nesfârșite a zilelor din urmă.

Germanii cu toate astea înaintază, deși încet, dar sigur, — lucru ce-l scoate la iveală și următoarea telegramă a statului major german:

»Luptele pe lungul canalului Yser, țin încă. Unsprezece corăbii de războiu engleze, ocrotesc liniile lor luptătoare pe uscat. Dela Dixmunden spre răsărit am respins pe inamic (pe Francezi și Englezi). Spre Ypern oștile noastre încă înaintază.

Asta despre luptele din Belgia, la țărmul mării

Lupta din Franția.

Despre luptele din Franția se dau următoarele știri: — Armata generalului german Kluck, a cărei aripă dreaptă razimă pe orașul francez Lille (aproape de hotarul Belgiei), respinge cu succes sforțările ce le fac armatele franceze din fața lor, de a înainta în sus. Despre aceste lupte să vestește:

Berlin, 23 Oct. — La miazănoapte și la sud de Lille, luptele au fost foarte înverșunate! Inimicul însă s'a retras încet pe toată linia.

Alte telegrame asupra luptelor dintre Germani și Francezi pe tot uriașul front, spun următoarele:

Berlin, 23 Oct. — Pe valea râului Iser, curg lupte hotărâtoare! Soldați bel-

gieni cu sutele au luat drumul în spre Paris, pentru a se înștiința la trupele lor ca să fie împărțiți iar la regimentele lor, de care nu mai știu pe unde sunt, decînd au fost risipite prin oștile germane.

Amsterdam, 23 Oct. — Pe linia Jpern-Nieuport, luptele țin încă. Terenul (locul) face foarte mari greutăți trupelor în înaintarea lor. Rîul Iser, multele canale și șanțuri, apoi ploile, — au prefăcut tot ținutul într'o mlaștină grea de umblat. Aproximarea de Nieuport e foarte grea!

Berlin, 23 Oct. — Se vestește din Amsterdam, că ziarele din Londra aduc știri despre mari lupte la marginea mării în Belgia. Între Jpern și Nieuport se desfășură luptă crîncenă. Mulți răniți germani și un transport de prizoneri francezi au fost duși la Brügge. Pe țărmii mării la Ostende, germanii au așezat tunuri grele cari să apere marginea mării de vasele de războiu engleze cari se amestecă și ele în lupta de pe uscat, pușcînd de pe mare. Între Brügge și Gent de nou e în curgere o mare luptă.

Berlin, 23 Oct. — Pe la rîul Iser se dau lupte hotărâtoare. Rămășițe de trupe belgiene alungate, ș'au luat drumul cătră Franția, ca să se alăture acolo la trupele franceze, după ce regimentele lor au fost împrăștiate.

Amsterdam, 23 Oct. — Pe linia Jpern—Nieuport luptele țin încă. Ținuturile unde se dau acum luptele fac mari greutăți trupelor, de-oarece în legătură cu rîul Iser stau o mulțime de canale și șanțuri în calea lor, iar în urma ploilor pământul rovinos s'a prefăcut în mocirlă.

De-a străbată la Nieuport e din cale afară greu.

Se așteaptă sfîrșitul luptelor în Belgia și Franția de miază-noapte.

Paris 23 Oct. — Despre luptele din Franția de miază-noapte și cele din Belgia, foile franceze zic că se vor sfîrși în curînd, sfîrșitul nu poate să mai întîrzie mult.

»Echo de Paris», scrie: Nu peste mult se vor începe lupte de tot serioase între Brügge și Roulers.

Trupele franceze-engleze și belgiene se vede că sunt în număr mai mare ca trupele germane și ele pot fi liniștite că luptele lor vor duce la izbîndă.

*

Tot lupte grele.

Berlin, 24 Oct. — Luptele în jurul canalului Iser-Jpern sunt din cale-afară grele. La miazănoapte am izbutit a trece canalul cu puteri însemnate. La răsărit de Jpern și la apus-miazăzi de Lille, oștirile noastre (germane) înaintază încet, în mijloc de lupte aprinse.

*

Armistițiu îmbiat de Germani, respins de Francezi.

Berlin, 24 Oct. — La Lyeg (spre miazănoapte dela Toul) Francezii au respins armistițitul (încetarea luptei pe un timp oarecare) ce li-am îmbiat pentru a îngropa pe morții și a culege răniții lor ce zac în număr mare naintea liniilor noastre.

(Adecă Nemții au îmbiat Francezilor încetarea luptei pentru ca să aibă timp a culege pe răniți și a îngropa morții din fața lor, — dar Francezii au respins îmbiemîntul, lăsînd se urmeze lupta mai departe).

Lupta cu Sîrbii.

Luptele cu Sîrbii sunt încă tot crîncene, și se dau aci pe hotar sîrbesc, aci pe austroungar. Iaca cele mai noue știri despre aceste lupte:

Sofia, 24 Oct. — Știri venite din Niș (orașul unde e acum guvernul, în Sîrbia) spun, că oștile austroungare au atacat de nou așezările Sîrbilor la Gucevo, dela Loșnița spre Miază-zi.

Pe țărmii râului Sava, la Mitrovița, oștile austroungare au reușit a apuca din niște așezări norocoase ale artileriei (a tunarilor), sub un uci-gaș foc de tunuri oștile sîrbești așezate dela Zassovița spre Miază-zi pe drumul Prijec-ului.

Iar de pe coastele dealurilor dela Bjejanina oștile au-

stroungare au vărsat puternic foc de tunuri pe Topcider și pe țărmii Dunării și Savei la Belgrad.

În același timp un monitor (corabie de războiu ce umblă pe Dunăre) a tras cu tunul spre Sîrbia, avînd efect mare, — dar din parte sîrbească au răspuns cu tunuri grele, la ce monitorul s'a retras din calea acestui foc.

*

Luptă de 3 zile la Rogatița.

Budapesta, 23 Oct. — Acele puteri sîrbești și muntenegrene, cari năvăliseră în părțile răsăritene ale Bosniei, din cari oștile noastre austroungare se retrăseseră, — prin ce se sloboziseră hordele de jăfuitori asupra locuitorilor turci din acele părți, după lupte înverșunate de trei zile pe cele două laturi ale drumului dela Mocro spre Rogatița, — au fost bătute și silită la retragere grăbită.

Amănunte, pentru a nu destăinui lucruri ce privesc luptele mai departe, nu se dau încă.

*

Monitorul „Temeș“ scufundat.

— Monitorul nostru »Temeș«, (corabie de umblat pe Dunăre) în întoarcerea sa spre casă (spre Budapesta), din o călătorie unde își împlinise bine chemarea sa, s'a izbit pe rîul Sava de o mină pusă de inamic (de Sîrbi), și s'a scufundat. Din soldații de pe corabie lipsesc 33 de inși, ceialalți au fost scăpați.

Lupta pe mare.

Berlin, 24 Oct. — Corabia germană de războiu „Karlsruhe“ a scufundat 13 corăbii engleze de negoț pe care le-a întîlnit în marea Atlantică. E același vapor care numai cu citva timp mai nainte a mai scufundat 5 vase de negoț engleze.

Iar vasul de războiu englez „Hawke“ a fost scufundat de un submarin german „U. 9.“ Aproximîndu-se nevăzut pe sub mare de corabia engleză, i-a azvirlit o bombă în pîntece și în 5 minute prețiosul vas a fost

pe fundul mării. Din soldații de pe el au fost mîntuiți 48 de inși abia.

Grozave încordări

a tuturor puterilor.

Care stat cite oști vrea să mai azvîrle pe cîmpiile de luptă?

În loc de slăbire, de-o sleire a puterilor armate cari stau de mulțor față în față, veștile mai nouă ne vorbesc de noi și noi întăriri și înarmări a armatelor țărilor învrăjbite.

Fiecare țară se îngrijește ca izvorul de putere, soldații și armele, să nu i se gate cu una cu două, ca să aibă totdeauna oști nouă de azvîrlit pe cîmpul de bătae. În nizuința asta a lor, statele fac mari sfertări și încordări și cine știe la ce sfîrșit va duce îngrămădirea asta de milioane de soldați pe cîmpul de bătae!

Poate că războiul acesta e menit să țină ani întregi, căci ducerea de alte și alte milioane de soldați pe cîmpul de luptă nu sunt semne de-o apropiată pace!

*

Armata nouă a Rusiei.

Sofia, 24 Oct. — Se vestește din Londra că »Daily« Telegraph a primit știre din Petrograd, că în Rusia se formează acum o nouă armată de 5 milioane, care sub comanda țarului, va porni în curînd spre Breslau și Berlin.

*

Față de un milion de ostași englezi, Germania și Austro-ungaria vor da patru milioane.

Viena 24 Oct. »Kölnische Zeitung« în legătură cu știrea sosită din Londra, că adecă Anglia înștruciază de pe acum 1 milion și 200.000 de oameni pe cari abia în primăvară, ori în toamna viitoare îi va azvîrli pe cîmpul de bătae, — scrie următoarele:

E cu puțință ca Anglia să pună pe picior de războiu încă peste un milion de oameni, doar știm cîți muncitori și oameni fără lucru are Anglia, am vrea să știm însă de unde va lua ea oficerii și

muniția? Apoi față de milionul englez, Germania și Austro-ungaria laolaltă pun sub arme încă 4 milioane, știut fiind că în Germania numărul voluntarilor e 2 milioane iar' recruții germani și austro-ungari din 1914, vor fi peste două milioane.

*

Armata nouă franceză de o jumătate de milion.

Berlin, 24 Oct. — »Times« primește știrea din Bordeaux, că instruirea de două luni a recruților francezi s'a încheiat și acești recruți, cari sunt în număr de jumătate de milion, vor fi împărțiți acum în armata franceză de sub comanda lui Joffre.

*

Anglia dorește războiu lung.

Berlin, 24 Oct. — O telegramă din Petrograd vestește:

Publicistul rus *Subotinski*, întorcîndu-se din Anglia scrie în »Ruskoje Viedomosti«. În Londra, și peste tot în Anglia, lumea vorbește ca despre un lucru sigur, că războiul va dura încă 2 ani, ori poate și mai mult. Anglia dorește ca războiul să țină cît de mult, că ei îi e ușor. Cheltuelile cu miliția îi sunt în proporție foarte mici, gloanțele dușmanului n'au atins încă pămîntul englez și soldații englezi aproape toți sunt oameni necăsătoriți, fără familie.

Inștiințare pentru glotași.

În legătură cu cele amintite de noi mai pe scurt în numărul 56 pentru rîndul nou de glotași — cari vor fi chemați în slujba patriei în aceste zile grele pentru ea, — dăm azi ordinațiunea (porunca) în această privință, mai pe larg. Iată-o:

Pe temeiul articolului de lege XX. din anul 1886 se porunceste tuturor acelor obligați la gloate, cari s'au născut în rîstimpul dela anul 1878, până la anul 1890, și cari au fost aflați nepotriviți pentru slujba militară prin comisiile de înrolare, sau prin comisiunile mixte de supraarbitrare până la finea anului 1913, precum și acelor cari prin comisiunea de supra-

arbitrare militară sau de honvezi până la finea anului 1913 au fost concediați (sloboziți acasă) din armata comună (de linie), dela honvezime sau dela jandarmerie ori acelor cari până acuma nu au fost încă asentați: că, pentru conscrierea lor, să se înfățișeze înaintea primăriei comunale în orașul ori comuna lor mare, iar în comunele mici la cancelaria notariatului cercual. La înfățișare este a se arăta, pentru legitimare, cărticica de glotaș ce ar fi avînd cel obligat la gloate.

Persoanele conscrise, amăsurat rînduelilor ce se vor publica mai tîrziu prin primărie, vor fi aduși în rîstimpul dela 16 Noemvrie până la 31 Decemvrie a. c. în localitățile acolo arătate, la revista de prezentare a glotașilor, și acolo vor fi împărțiți după vrednicia lor.

Cei aflați buni vor fi înștiințați despre timpul intrării lor în serviciu

Acei obligați la gloate, cari sunt candidați la preoție penconfesiunile religioase recipiate ori legal recunoscute, precum și acei cari pe baza studiilor terminate, conform paragrafului 21 a legii despre armată, au încă dreptul la voluntariat de un an, — sunt datori a dovedi aceasta la revista de prezentare prin Certificat din partea institutului respectiv.

Sunt scoși de sub datorința de conscriere, dela înfățișarea la revista de prezentare de glotaș și tot odată pe timp nedeterminat și dela serviciul activ la gloate, următorii:

a) persoanele obligate la gloate, cari sunt stabil aplicați la finanți; — b) persoanele obligate la gloate cari sunt stabil aplicate la căile ferate și în atelierele acelor, mai de parte la direcțiunea r. u. centrală a fabricelor de fer și în fabricele și uzinele de sub conducerea acesteia; — c) persoanele obligate la gloate aplicate în mod stabil la serviciul de postă și telegraf, la prima societate ces. reg. privilegiată pentru navigațiunea pe Dunăre, la societatea anonimă reg. ung. de navigațiune fluvială și maritimă, la societatea sud-germană de navigațiune pe Dunăre, precum și la alte întreprinderi particulare de navigațiune maritimă, cari iau parte la mișcarea de

războiu și cari vor fi osebit arătate de către direcțiunea ces. și reg. pentru transporturi pe mare din Triest sau în fabricile și atelierele acelor; — d) persoanele obligate la gloate aparținătoare secțiilor muncitorești dela minele (băile) de cărbuni de piatră; — e) persoanele obligate la gloate, cari sunt muncitori glotași designați prin comune și orașe, precum și acei aplicați la servicii speciale pentru războiu; — f) acele persoane obligate la gloate, cari și până acuma provizor au fost dispenzați dela serviciul activ la gloate și în fine — g) preoții hiretoniți, respective ordinați, precum și profesorii fiind preoți hiretoniți ai confesiunilor recipiate și legal recunoscute.

Acela care nu va face desutul ordinului de chiamare, va fi adus cu sila și va fi pedepsit cu toată asprimea legii.

Dare de războiu.

Guvernul va pune la dare nouă anume de războiu, pe acei cetățeni cari au un venit de cel puțin 20.000 cor. pe an.

Ziarele din Pesta ce ne sosesesc azi, Luni, ne aduc o veste, care va încreți unele frunți, deocamdată mai puțin, — până le va veni rîndul și celor mai multe.

E vorbă că guvernul pregătește un plan de lege pentru punerea de dări nouă pe țară, în scopul războiului. Că fondurile ce avea adunate pentru războiu și venitele din dări pentru armată, încep să scadă repede, și cheltuelile cu îngrijirea răniților, cu ajutorarea familiilor celor duși la războiu și cu războiul însuși, sunt tot mai grele.

Deocamdată guvernul va pune dare nouă numai pe pătura cea mai bogată a locuitorilor, anume pe aceia cari au un venit curat de peste 20.000 cor. pe an.

Cînd nici aceste dări nu vor fi de ajuns, se va lua alt rînd de bogătași, cei cu 10.000 cor. venit anual, și așa grosul mai sărac al populațiunii va fi, pe cît e cu puțință, cruțat.